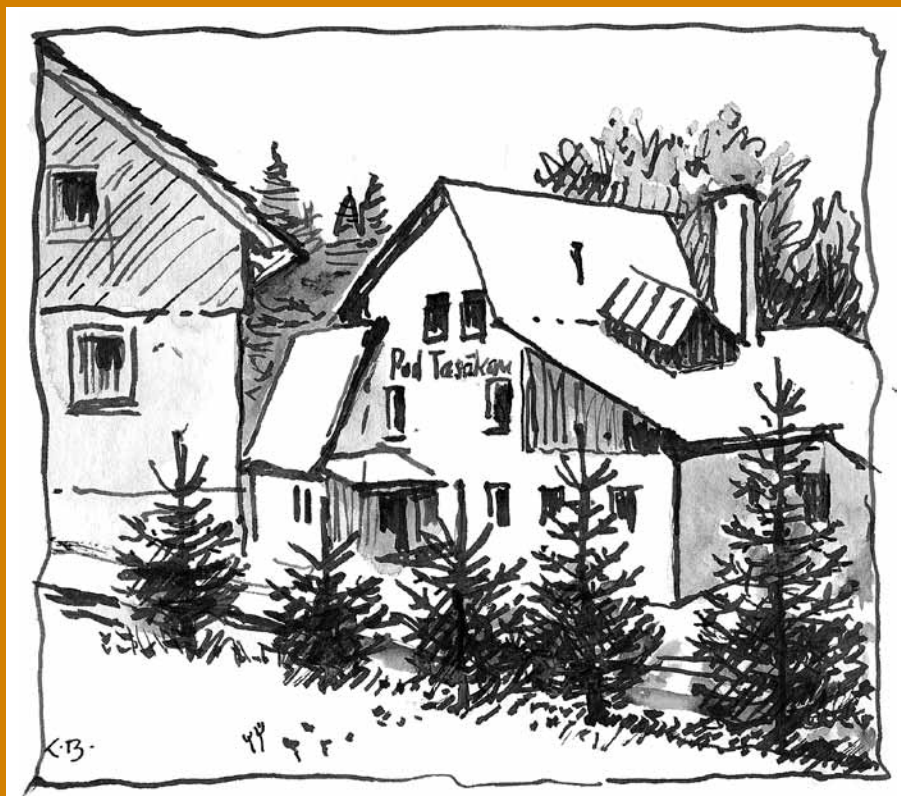


OBEC CHVALČOV OZNAMUJE



ČÍSLO 5 ROČNÍK XLVI



ZÁŘÍ – ŘÍJEN 2014



Vítání občánků

Noví prvňáčci



*Rozhledna
na Marušce*



Čestná stráž



Socha na Klapinově

Milí čtenáři,

čtyři roky uplynuly jako voda a my znovu stojíme před otázkou, koho volit do místního zastupitelstva. Tak jako byly parlamentní volby skokem do neznáma, u nadcházejících voleb je tomu právě naopak. Většinu kandidátů dobře známe a tušíme, co od nich můžeme očekávat. A to je dobře. Volby do zastupitelstva obce je pro každého z nás důležitá věc, která přímo ovlivní kvalitu našeho života. Tyto volby jsou typickým případem, kdy nelze mávnout rukou, že nevíme a že je to stejně jedno. Není. Každý z nás žije na Chvalčově rád. Je nám tady dobře. V minulosti toho bylo pro občany v rámci obce uděláno mnoho. Celková nálada, ve které žijeme, je mírumilovná a klidná. Nálada, ve které budeme žít další roky, je v našich rukou. A tak přemýšlejme o tom, jakým směrem chceme, aby se naše obec ubírala. Volme rozumem, ale volme také srdcem. Každý hlas je důležitý. Nejdít k volbám a pak v hospodě nadávat, jak je všechno ztracené, je už takový vesnický folklór. Ovšem většina lidí chápe, že například slovo starosta je odvozeno od slova starost. To znamená mít starost o občany a mít starosti. Mít na starost takovou funkci není žádný med, jak si občas někteří lidé rádi představují. Je s ní spojená neuvěřitelná zodpovědnost a především služba. Služba lidem, služba občanům. Věřím, že na tak malé obci, jako je Chvalčov, nemá politikaření, podrazy nebo korupce žádné místo, věřím, že tohle sem „shora“ ještě neprosáklo. Věřím, že nálada v naší obci bude i nadále v duchu lidskosti, a že se nám tady bude žít dobře.

U voleb nám všem přeji rozum v hrsti a srdce na dlani.

Mgr. Jitka Dostálová

Zprávy z obecního úřadu

Usnesení ze zasedání RO Chvalčov ze dne 2. 7. 2014

RO projednala a rozhodla:

- o povolení sportovní akce „Fryštácký dogtreking“, který se uskuteční 12.9.-14.9.2014 a povede katastrem obce Chvalčov. Všichni účastníci budou mít své psy připoutány na vodítku.
- o aktualizaci povodňového plánu, kterou zadala firmě ENVIPARTNER s.r.o., Brno, Štýřice za cenu 11 000,--Kč.
- a souhlasí s úhradou za odvádění povrchových vod do kanalizační sítě ze zelených ploch u ZŠ a MŠ ve výši 686,80 Kč.
- o zveřejnění Nařízení obce Chvalčov- Tržní řád.
- a nemá námítky proti udělení licence na provozování autobusové vnitrostátní linky ČSAD Vsetín na lince Vsetín-Přerov.
- o technickém dozoru investora na opravě chodníku v ul. Na Kamenci a zbudování kanalizace a vodovodu v ul. Poutní. TDI bude provádět Ing. Študent.
- a schvaluje úhradu za projekt na opravu MK Pod Dubinou za cenu 19 360,--Kč.
- a jmenuje do Školské rady při ZŠ a MŠ za zřizovatele paní Andreu Zábranskou.
- a souhlasí s úhradou autobusu na plánovaný zájezd pro seniory.
- o zveřejnění záměru na pronájem části nebytových prostor v KD pro Domino o.p.s. Zlín.
- o pronájmu části pozemku parc.č. 359/7 v k.ú. Chvalčova Lhota o výměře 135 , na dobu 12 let, za cenu 1,--Kč za a kalendářní rok, manželům Zdražilovým, majitelům nemovitosti č.ev. 5.
- a doporučuje na příštím zasedání ZO projednat darovací smlouvu na nově instalovaný zvon v kapli Cyrila a Metoděje pro římskokatolickou farnost v Bystřici pod Hostýnem.

RO bere na vědomí:

- kontrolu usnesení z minulého jednání, bez připomínek.
- kontrolu zabezpečení krizových stavů v obci, kterou provedl Krajský úřad Zlínského kraje, bez výhrad. Obec je dobře připravena pomoci občanům v krizových situacích.
- požadavek Integrovaného záchranného systému Zlínského kraje, hlásit na centrální dispečink všechny uzavírky místních komunikací v obcích, aby nedocházelo k prodávám při poskytování akutních služeb.
- informaci o opakované stížnosti na špatný stav komunikace II/437 v části ul. Na Kamenci. (neopravený úsek)

Usnesení ze zasedání RO Chvalčov ze dne 6. 8. 2014

RO projednala a rozhodla:

- o posunutí termínu zateplení budovy obecního úřadu na začátek r. 2015, z důvodu nedokončeného stavebního řízení. Obec má v rezervě finanční prostředky pro tuto akci, které přenechá novému zastupitelstvu.
- o opravě chodníku podél parku v ul. Na Kamenci. Chodník je velmi frekventovaný a je ve velmi špatném stavu.
- úhradě faktury za opravu šaten na hřišti TJ Chvalčov, která byla provedena včetně izolace za cenu 31 000,--Kč.

- a souhlasí s přechodem účastníků Hostýnské osmy přes území obce, včetně zřízení občerstvovací stanice za VÚ Na Říce, dne 09.08.2014.
- o úhradě faktury za opravu havárie na vodovodním řadu v ZŠ a MŠ ve výši 41 942,--Kč.
- o úhradě faktury za práce při opravě promáčklého potrubí v ul. Na Kůtku za cenu 6 758,--Kč.
- a souhlasí s uložením kanalizační a vodovodní přípojky, včetně položení dlažby na část pozemku parc.č. 476/20 502/9, oba v k.ú. Chvalčova Lhota.
- a schvaluje výsledek výběrového řízení na opravu místní komunikace v ul. Pod Dubinou za nejnižší cenu 1 127 238,--Kč, firmy WSAEKO s.r.o. Chvalčov.
- a) a schvaluje Smlouvu o smlouvě budoucí na stavbu „Jímacího vrtu vodu Chvalčov“ na pozemcích Arcibiskupského semináře v Olomouci parc. č.1078/5,1086/3 a 1056/3, všechny v k.ú. Chvalčov. Služebnost se sjednává na dobu 50 let za cenu 500,--Kč měsíčně.
- b) schvaluje Smlouvu o právu provést stavbu na pozemcích, které jsou uvedeny v bodě a), včetně úhrady 10 000,--Kč jako stavební plat. Obec se zavazuje, že nechá vyhotovit geometrický plán, který vloží do Katastru nemovitostí.
- c) schvaluje Smlouvu o zřízení služebnosti-uložení inženýrských sítí. Všechny smlouvy jsou v souladu s novým občanským zákoníkem č. 89/2012 ust. §1240 a následujících ust. §1785.
- a schvaluje objednání dvou vysprávkových vozů pro opravu místních komunikací před zimou, tak aby nebyly problémy při zimní údržbě.
- a zamítá nabízenou službu –zhotovení videa pro obecní webové stránky.
- a schvaluje pronájem nebytových prostor v kulturním domě o výměře 109 pro DOMINO cz.o.p.s. Zlín, kde provozuje Mateřské centrum. Pronájem je na 5 let, za cenu 100,--Kč za kalendářní rok. Obecně prospěšná společnost si hradí všechny energie. I nadále trvá výjimka možnosti pronájmu těchto prostor.
- a zařadila do seznamu uchazečů o byt pana Stanislava Kynčla.
- o inventarizaci obecního majetku k 10.10.2014, ukončení volebního období.

RO bere na vědomí:

- kontrolu usnesení z minulého jednání, bez připomínek.

Usnesení ze zasedání RO Chvalčov ze dne 3. 9. 2014

RO projednala a rozhodla:

- o prodloužení pracovní smlouvy pro dva zaměstnance na dobu 1 roku, kteří jsou částečně financováni s dotací úřadu práce.
- o opravě vjezdu u kaple Cyrila a Metoděje, propustku a usazení obrubníků, vše v ul. Dědina, za nabízenou cenu 82 000,--Kč.
- a) a schvaluje umístění trafostanice do plotu firmy Washina.
- b) souhlasí se změnou projektu připravené stavby rodinného domu Mgr. Kubaníkové.
- c) o umístění plynové přípojky pro rod. dům č.p. 132 přes obecní pozemky 924/7 a 1119/5, oba v k.ú. Chvalčov.
- a stanovila termín jednání zastupitelstva obce na 22.09.2014, se začátkem v 17.00 hodin.
- a) na základě žádosti spolumajitelky rod. domu č.p. 644 o ořezu lípy a akátu na obecní parcele č. 364/1 v k.ú. Chvalčova Lhota.

- b) o kontaktování odboru Životního prostředí v Bystřici pod Hostýnem s informací o pohybu černé zvěře na pozemku parc. č. 364/8 v k.ú. Chvalčova Lhota.
- o příspěvku ve výši 16 500,--Kč na bezpečnou branku pro fotbalové hřiště, která bude využívána pro mládežnickou kopanou. Naše TJ tak bude mít jen bezpečné branky.
- o prodloužení nájemní smlouvy v obecním bytě panu Jaroslavu Martiňákovi na dobu neurčitou.
- a doporučuje ke schválení ZO vyhlášku č.1/2014, která řeší systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a nakládání se stavebním odpadem na území obce. Vyhláška byla konzultována s odd. Ministerstva vnitra.
- o nákupu kalendáře s tematikou „Život v Podhostýnském mikroregionu“ do všech popisných čísel v obci pro r. 2015.

RO bere na vědomí:

- kontrolu usnesení z minulého jednání, bez připomínek.
- opakovanou stížnost majitele nemovitosti č.p. 596 na špatný stav státní komunikace vedoucí přes obec. Stížnost byla postoupena Ředitelství silnic Zlínského kraje.

RO ukládá:

- starostovi pokračovat v jednáních s firmou, která sjednává prodej nemovitosti č.p. 457 za cenu 2 000 000,--Kč, tak jak odsouhlasilo zastupitelstvo obce.

Slovo starosty

Vážení spoluobčané.

Končí volební období. Poslední zasedání zastupitelstva proběhlo 22. září 2014. Troufám si tvrdit, že zastupitelstvo jako celek bylo dělné. Celé čtyři roky rozhodovalo zodpovědné a vždy v zájmu obce a jejích občanů. Během mandátu zastupitelstva byl postaven nový chodník, opravena většina původních chodníků, zrekonstruována rozhodující část veřejného osvětlení, veřejný rozhlas, zřízen varovný systém obce. Každý má možnost na webu zjistit aktuální úhrn srážek a stav hladiny v Bystřičce. Vybudoval se sběrný dvůr, opravila věžička na OÚ, byla zateplena budova Základní a mateřské školy, opravily se čtyři pomníčky a provedeno bylo mnoho dalších drobných a často důležitých staveb údržbového a protipovodňového charakteru, postupně byly dostaveny důležité části technické infrastruktury. Zakoupila se nová technika. Zimní i letní údržbu cest a veřejných ploch provádí obec vlastními prostředky. Majetek obce se zvýšil o více než 31 milionů Kč. To vše bez jediné koruny zadlužení.

Kulturní kalendář obce se rozšířil o další akce, které se pomalu stávají tradičními. Kulturní, společenský i sportovní život je na výši i díky obecní podpoře. Obec přispěla k rozvoji zázemí společenských organizací. Nijak nekulhá ani sociální program a podpora znevýhodněných občanů.

Postupně se mění tvář obce i její vnímání. Obec je sebevědomým a respektovaným členem regionálních struktur. Ke změnám dochází postupně, a plynule. Rozvoj obce je nikdy nekončící práce.

Vše uvedené není nic mimořádného, skýtá však obrázek o tom, že zastupitelé v uplynulém období nezahláli, usilovně a bez velkého humbuku, s velkou pokorou a za podpory vstřícných, moudrých a pracovitých občanů, plnili své poslání.

Bylo mi ctí být členem odstupujícího zastupitelstva, všem jeho členům bych chtěl poděkovat a popřát zdraví a vše nejlepší v jejich dalším působení.

Ing. Antonín Stodůlka

Vítání občánků v naší obřadní síni

V sobotu 20. září proběhlo v naší obřadní síni v pořadí již 19. vítání občánků. Ke slavnostnímu obřadu se dostavily 3 rodiny se svými nejmenšími.

Místostarostka obce přivítala nejmladší chvalčovské občánky - Elenku Veselou, Radimka Válka a Jůlinku Balvínovou.

K důstojnosti slavnostního obřadu, který je vždy pro každou rodinu zvlášť, opět přispěl dětský pěvecký sbor pod vedením paní učitelky Mgr. Aleny Konečné a nechyběl ani hudební doprovod pana Petra Balgy.

Poděkování patří nejen všem účinkujícím, ale i rodičům dětí z pěveckého souboru.

Další vítání občánků je naplánováno na sobotu 4. října 2014. Na toto vítání jsou pozvány 4 rodiny.

Marie Balvínová, matrikářka OÚ Chvalčov



ZPŮSOBY HLASOVÁNÍ PŘI VOLBÁCH DO ZASTUPITELSTVA OBCÍ.

Volič může volit nejvýše tolik kandidátů, kolik členů zastupitelstva obce má být zvoleno – v naší obci volíme 15 členů zastupitelstva.

V podstatě existují tři základní možnosti:

- 1) buď můžete označit **křížkem** ve čtverečku před názvem volební strany **jednu volební stranu**, pokud se rozhodnete volit stranu jako celek (v tomto případě má každý kandidát této strany 1 hlas)
- 2) pokud se rozhodnete hlasovat pro jednotlivé kandidáty z různých stran, můžete **křížkem** označit nejvýše 15 **libovolných kandidátů a to** bez ohledu na to, za kterou stranu kandidují.
- 3) **další možnost je kombinace volební strany** (nejvýše může volič zakřížkovat jednu volební stranu) **a zároveň může volič označit v rámečku před jménem kandidáta křížkem další kandidáty, pro které hlasuje**, a to v libovolných samostatných sloupcích, ve kterých jsou uvedeny ostatní volební strany.

například : dám hlas straně „xxxxx....“ a zároveň označím křížkem dalších 7 kandidátů z jiných stran – těchto 7 kandidátů má přednost před volenou stranou „xxxx.....“, to znamená, že hlasy v tomto případě získává nejprve 7 samostatně označených kandidátů + prvních osm kandidátů z označené strany „xxxx.....“ (do celkového počtu 15-ti volených zastupitelů).



10. - 11. října 2014

Volte č. 1!

Sdružení nezávislých kandidátů Pro aktivní Chvalčov je uskupení osob, které chtějí svůj čas, zkušenosti a znalosti věnovat místu, které mají nejraději – Chvalčovu. Navážeme na zodpovědné hospodaření předchozího vedení obce a přineseme čerstvé nápady a energii. Chvalčov chceme spravovat profesionálně, zodpovědně, aby byl příjemným místem k životu a zároveň lákal k návštěvě. Připravíme dlouhodobý plán rozvoje Chvalčova, na kterém se budete moci podílet. Najdeme rovnováhu mezi rozvojem obce a kvalitou života místních, ochranou naší krásné krajiny a podporou podnikání.

Na čem chceme pracovat?

- ✓ Zasadíme se o zásadní změnu způsobu informování občanů o připravovaném dění v obci.
- ✓ Zajistíme propagaci obce s cílem přilákat turisty a rekreanty, podpoříme tak místní drobné živnostníky.
- ✓ Vytvoříme otevřený grantový program pro občanská sdružení.
- ✓ Rozumíme evropským i národním dotacím a víme, jak je získat rozumně a v souladu s potřebami občanů Chvalčova.
- ✓ Zasadíme se o změnu přístupu k veřejné zeleni a jejího využívání.
- ✓ Vybudujeme kryté autobusové zastávky, nástupní ostrůvky a přechody.
- ✓ Otevřeme diskusi o vybudování zázemí pro pořádání kulturních akcí v lokalitě výletišť za sběrným dvorem.
- ✓ Otevřeme diskusi o postupné obnově „císařské cesty“ na Hostýn.
- ✓ Otevřeme diskusi o snížení počtu zastupitelů.

Váš názor nás zajímá.

Chcete něco v naší obci změnit či zlepšit?

Vadí vám něco? Napište nám.

proaktivnichvalcov@gmail.com

www.facebook.com/proaktivnichvalcov

Pokud se Vám naše vize líbí, podpořte nás!

Zakřížkujte celou kandidátku č.1!

Děkujeme.





ÚSVIT

PŘÍMÉ DEMOKRACIE

CHCEME PŘÍMOU VOLBU
A ODVOLATELNOST STAROSTŮ
A HMOTNOU A TRESTNÍ
ODPOVĚDNOST POLITIKŮ



1. Michal Sedlář
profesionální basič



2. Ing. Jiří Spiegl
technolog provozu



3. Ing. Kateřina Buzková
koordinátorka projektů



4. Veronika Myšková
učitelka MŠ



5. Radek Vukelič
podnikatel



6. Rudolf Balvín
technik investiční výstavby



7. Ondřej Velikovsky
manažer prodeje



8. Josef Dolák
obkula CNC strojů



9. Bc. Šárka Horáková
kontrolor kvality



10. Stanislav Kotas
řídí zemědělských strojů



11. Andrea Fojtíková
prodávka



12. Jaroslav Válek
živnostník



13. Petr Gabriel
technik výstavby



14. Jiří Odvrša
servisní technik



15. Petr Pecháček
jednatel společnosti

Dejme mladým šanci

Volební program :

- * Podpora rodinné politiky
- * Zlepšování materiálně technické základny obce
- * Efektivní a účelné využívání dotačních titulů v rámci programovacího období 2014 - 2020
- * Tvorba optimálních podmínek pro rozvoj spolkového života v obci
- * Maximalizovat a zefektivňovat občanskou vybavenost
- * Rozvoj atraktivity obce jakožto destinace cestovního ruchu
- * Podpora podnikatelských aktivit a investičních záměrů investorů
- * Komunitní plánování
- * Trvale udržitelný rozvoj obce
- * Meziobecní a partnerská spolupráce obce

Nebud'te ke své obci
lhostejní, přijďte k volbám

www.hnutiusvit.cz



www.facebook.com/hnutiusvit.cz



***Naší prioritou je posilování křesťanských,
kulturních a rodinných hodnot v naší obci***

Náš cíl:

1. Spokojený občan
2. Fungující obec řešící
jak potřeby dneška,
tak budoucnosti
3. Zdravé životní prostředí



**CHVALČOV
OBEC SLUŠNÝCH LIDÍ**

Vážení voliči,

dovolujeme si Vám představit naše kandidáty, jejichž životní postoje jsou postaveny na morálních hodnotách a slušnosti, kteří žijí mezi námi a chtějí přispět k rozvoji naší obce.

Kandidáti KDU-ČSL do komunálních voleb 2014 – Chvalčov

1. Mgr. Josef Matela, 40 let, hydrogeolog
2. Mgr. Michael Dvorský, 44 let, učitel gymnázia
3. Jana Svačinová, 42 let, zdravotní sestra
4. Jiří Jakubec, 36 let, OSVČ truhlář
5. Mgr. Jan Kotas, 40 let, učitel ZUŠ Bystřice p. H.
6. Anna Adámková, DiS., 29 let, sociální pracovnice
7. Magdalena Dostálová, 43 let, technický pracovník
8. Ing. Marek Telička, 42 let, šéfredaktor časopisu Příroda
9. Josef Adamec, 39 let, učitel odborného výcviku
10. Markéta Ordáňová, 45 let, dělnice ve výrobě nábytku
11. Štěpán Gomola, 64 let, důchodce
12. Renata Fojtíková, 46 let, OSVČ prodavačka
13. Stanislav Zábranský, 62 let, důchodce
14. Mgr. Markéta Dvorská, 42 let, biochemička
15. Karla Jakubcová, 35 let, mateřská dovolená

Chvalčovští nezávislí - Pod Javorníkem

č.4

KOMUNÁLNÍ VOLBY 10. - 11. 10. 2014, CHVALČOV

- Můžeme slíbit rozvoj obce se zajištěnými veřejnými prostředky.
- Neslibujeme nespílitelné ani v rámci předvolebního klání.
- Důraz klademe na zlepšování úrovně služeb pro občany.
- Za důležité považujeme informovanost občanů o dění v obci.
- Budeme držet dosavadní sociální politiku zaměřenou na pomoc znevýhodněným občanům.
- Základní a Mateřskou školu máme za důležitý středobod obce, hodláme ji nadále podporovat.
- Na zřeteli máme potřeby rodin s dětmi.
- Udržení a podpora bohaté nabídky kulturního, společenského a sportovního vyžití je dalším závazkem.
- V nezmenšené míře budeme podporovat činnost společenských a zájmových organizací.
- Podpoříme investice do turistického ruchu, budeme se snažit předcházet spekulativnímu využití nemovitostí v obci.
- Budeme udržovat dobrou pozici obce v regionálních organizacích Podhostýnský mikroregion, Místní akční skupina Podhostýnska a Sdružení pro turistický ruch.
- Reprezentace a pozitivní propagace obce je samozřejmostí.

Ing. Antonín Stodůlka
Vojtěch Zapletal
Milan Martínek
Jan Kurfürst
Jaroslav Maniš
Ing. Jan Chlápek
Jan Blažek
Milena Kynclová

Mgr. Jaroslava Adamcová
Ing. Lukáš Kaluža
Ing. Pavel Štajnrt
Roman Kolařík
Miroslava Zábranská
Ing. Martina Severová
Bohuslav Zábranský

Chvalčov - obec moderní, přátelská a spolehlivá

Sdružení nezávislých kandidátů a politického hnutí Starostové a nezávislí

Název volební strany :

“Pod Hostýnem“

Volební sdružení, ve kterém převládají ženy, si předsevzalo, že v naší společnosti je potřeba zajistit útulné a bezpečné domovy pro naše nejbližší.

Takovým větším domovem je i naše obec Chvalčov. Podporujeme v ní lidskost, morálku a vzájemné pochopení. Zabráníme intrikám, nevraživostem a sousedským neshodám.

Vychovávejme už v dětech, že pomoc a pochopení pro druhého je samozřejmost.

Nenechávejme naše seniory osamělé ve svých domovech, hledejme pro ně využití ve volném čase a podejme jim pomocnou ruku v době kdy to nejvíce potřebují.

Z kulturních a vstřícných občanů budou dobří sousedé a kamarádi.

Náš volební program

- Podpoříme zřízení pracovních míst pro znevýhodněné spoluobčany.
- Podpoříme činnost všech složek v obci, které se věnují mládeži a seniorům.
- Při revitalizaci parku Na Kamenci podpoříme zbudování „fit“ centra pro seniory.
- V mezioobecní spolupráci podpoříme zbudování rozhledny na Kečském Javorníku.
- Zasadíme se o zbudování odpočinkové a kulturní zóny Pod Kozincem.
- Nadále budeme podporovat programy Charity a Domína Zlín.
- Navážeme na všechny kulturní a společenské akce, které se staly v obci tradicí (Chvalčovský šmígrust, Adventní Inspirace, Cyklometodějské hody, Otvírání studánek, Vodění medvěda, Liberta cup, Živý Betlém apod.).
- Pro širokou veřejnost připravíme besedy se zajímavými hosty, přivítáme ochotnické divadelní spolky.
- Máme zájem zřídit chvalčovské muzeum, které bude vypovídat o životě v naší obci.
- Podpoříme rozvoj školství, včetně nákupu interaktivních pomůcek pro ZŠ a MŠ.
- Zabezpečíme hospodárné využití všech finančních prostředků obce.
- Budeme i nadále usilovat o to, aby Ředitelství silnic ZK provedlo opravu průtahu obcí.



Okénko nejen do školy

BERUŠKY A SLUNÍČKA - to je naše školička

Máme tu opět nový školní rok a s ním i určité změny. V letních měsících, v době, kdy byla MŠ mimo provoz, proběhly v prostorách MŠ drobné stavební úpravy, které usnadní a zpříjemní provoz ve třídě Berušek. Jedná se o vstup na sociální zařízení přímo ze třídy.

Od září pracujeme podle nově zvolených 7 integrovaných bloků ŠVP „ROK v MŠ. Jednotlivé integrované bloky jsou zpracovány do témat rozpracovaných na jeden až dva týdny, v případě potřeby nebo z důvodu nečekané situace, lze téma změnit (např. zajímavá nabídka divadelního nebo hudebního představení...). Máme stanoveny cíle, ke kterým chceme v určeném tématu dospět, nabídka činností se vzájemně prolíná a jsou v nich zastoupeny všechny stránky – rozumová, pohybová, hudební, výtvarná i pracovní. Náplň práce se v jednotlivých třídách nepatrně liší, je brán zřetel na věkové a individuální zvláštnosti dětí i třídy jako celku.

I v letošním školním roce jsou pro děti přichystány činnosti nad rámec základního vzdělávání:

- Metoda dobrého startu - pro předškoláky (MDS)
- Hra na flétnu – pro předškoláky
- Logopedický kroužek – pro děti vytypované logopedkou Mgr. Jahodovou Pechovou (ze SPC Brno, pobočky Kroměříž)
- Angličtina pod vedením paní Mgr. Duchoňové – pro Sluníčka i Berušky
- Plavecký výcvik pro děti ze třídy Sluníček (13. 1. – 31. 3. 2015)
- Keramika pro třídu Sluníček s panem Švehlíkem

V nejbližší době nás čeká:

- divadelní představení v MŠ pro děti z obou tříd (Pohádky od Lenky)
- návštěva logopedky Mgr. Jahodové Pechové
- návštěva předškoláků v 1. třídě ZŠ Chvalčov
- návštěva koncertu ve Zlíně (předškoláci se ZŠ Chvalčov)

O dění v naší školičce vás budeme rádi i nadále informovat v příštích vydáních Zpravodaje.

kolektiv učitelek MŠ

Základní škola

Prázdniny skončily, škola začala.

1. září jsme se všichni s veselou tváří sešli v naší krásné škole .

Školní rok 2014/2015 jsme zahájili s počtem 65 žáků základní školy.

Do prvního ročníku nastoupilo 19 žáků a třídní učitelkou je Mgr. Alena Konečná, ve druhém ročníku Mgr. Alena Martínková, ve třetím ročníku Mgr. Martina Chvatíková, ve čtvrtém ročníku Mgr. Barbora Hrušková a v pátém ročníku ředitel školy Mgr. Zdeněk Hnila. Vychovatelkou školní družiny je Jiřina Loupancová.

A co nás čeká v podzimním období?

- Fotografování prvňáčků
- Sběr starého papíru
- 4. třída se účastní dopravní výchovy na DH v Loukově

- 26. 9. večerní přechod Hostýnských hor
- 6. 10. výchovný koncert Filharmonie Bohuslava Martinů ve Zlíně
- Zahájení činnosti kroužků v měsíci říjnu
- Noc ve škole s výpravou na zámecké pudy v Bystřici
- Návštěva výstavy ovoce a zeleniny

I v letošním školním roce máme pestrou nabídku zájmových kroužků:

- Počítačový kroužek - A. Martínková
- Pěvecký sbor - A. Konečná
- Logopedie - A. Martínková
- Hra na flétnu - A. Konečná
- Keramika - B. Hrušková
- Řezbářství - E. Prázdna
- Sportovní hry - Z. Hnila

Jiřina Loupancová

V tomto školním roce bychom rádi navázali spolupráci s externími pracovníky školního poradenství (speciální pedagog, školní psycholog). O průběhu a výsledcích jednání budeme informovat na našich webových stránkách.

Doba je nepříliš radostná. Pojdme si ji my, rodiče, děti a kantoři, zpříjemnit vzájemnou úctou a pochopením. Hovořme spolu otevřeně, scházejme se a poznávejme se. I cesta může být cíl. Pojdme po ní společně jako dobří přátelé, kteří se jeden na druhého mohou spolehnout, vzájemně si pomáhají a tolerují své nedostatky. A budme i nároční, neboť ne nadarmo se říká, že člověk by měl být náročný na ty, které má rád. Právě proto, že je má rád.

Klidný školní rok přeje Zdeněk Hnila, ředitel školy

Zprávičky z KCR DOMINO

Na prázdniny a léto nám zůstávají už jen vzpomínky. V Dominu máme prázdniny spojeny s příměstskými tábory. Tento rok opět vzrostl počet dětí, které prožily spoustu her, přátelství, dobrodružství a výtvarných projektů. Dva týdny bylo téma Cesta za pokladem. Naše cesta byla plná různých úkolů a překonávání překážek. Poklad jsme nakonec našli, ale to důležité bylo poznání, že ten největší poklad, co máme, je mít někoho, kdo nás má rád. Další dva týdny jsme se skřítkem Medovníčkem poznávali, jak žijí včelky a další zvířátka v lese.

Měsíc září patří začátkům a změnám. V Dominu máme stabilní nabídku kroužků a aktivit. To, co se mění, jsou nové děti a rodiče.

Pro rodiče s dětmi od 1 roku nabízíme KLUBÍČKO. Jedná se o motorická cvičení, ukazovací říkadla, zpívání, tanečky a různé pohybové hry. Klubíčko je v pondělí v 9:00 hod. pro děti od 1,5 roku a v pátek od 9:00 hod. pro děti od 1 roku.

Pro rodiče s dětmi od 2 do 4 let je ŠIKULKA. Hodina je rozdělena na část výtvarnou, kdy děti poznávají různé výtvarné techniky, a na část pohybovou. Šikulku máme v pondělí odpoledne od 15:30 hod. a ve čtvrtek v 9:00 hod.

V úterý a ve středu od 8:00 do 11.30 hod. máme MINIŠKOLKU pro děti od 1,5 roku . Je to dopoledne bez rodičů, kde společně cvičíme, hrajeme různé hry, tančíme, malujeme, chodíme ven apod.

Dětem od 3 do 7 let je určen výtvarný kroužek TVOŘÍNEK. S dětmi malujeme a poznáváme různé výtvarné techniky. Tvoření podporuje jemnou motoriku, kreativitu a samostatnost dětí. Tvořínek je v úterý a ve čtvrtek od 15:30 hod.

A na co se můžeme těšit v nejbližší době?

Podzimní čas chceme využít k příjemnému setkání při vyrábění domečků pro broučky a dalších ozdob z přírodních materiálů. Tvoření je určeno pro rodiče s dětmi a bude ve středu 8.10. 2014 od 15:30 hod.

Bližší informace a dotazy o aktivitách ráda zodpovím na tel.604 305 055, nebo na elen.egerova@idomino.eu

Přeji všem vnímavé srdce ke všem krásám podzimního času a užívejme si každý den jako vzácný dar.

Elen Egerová

Zprávy z SOS vesničky

Prázdniny na vesničce

Tento rok měly děti z prázdnin spoustu zážitků i přestože počasí příliš nepřálo.

Na pořádně velkou tlupu se na čtrnáct červencových dnů pěstounce Ivetě Hospodské rozrostla její parta dětí. Na dovolenou na chalupě v Českém ráji se k pěstounce a pěti svěřeným dětem přidali nejen dva biologičtí synové paní Hospodské i se svými přítelkyněmi, ale navštívil je dokonce nejmladší, teprve čtyřletý bráška dětí se svou pěstounkou. Děti tak měly možnost se poprvé seznámit se svým mladším bratrem a strávit s ním dva úžasné dny.

Tři děti z vesničky měly možnost zúčastnit se fotbalového tábora s Petrem Čechem, sponzorovaného firmou Samsung. Na táboře strávily celý týden tréninkem na hřišti pod vedením profesionálních fotbalových trenérů. Kromě dobrých fotbalových zkušeností získaly také spoustu nových kamarádů.

V průběhu prázdnin děti trávily volný čas na táborech v blízkém okolí, v teplých slunečných dnech



návštěvou místního koupaliště, výlety na kolečkové brusle do Lipníku nad Bečvou nebo jen lenošením.

První školní den

1. září – očekávaný a slavnostní den je konečně tady! Právě první zářijový den šla Vanesska poprvé do školy a dočkala se tak okamžiku, na který se tak dlouho těšila. Slavnostně se ustrojila, vzala si na záda aktovku a v doprovodu se vydala poprvé v životě zasednout do školních lavic, mezi žáky 1. třídy na základní škole Chvalčov. Přejeme jí nejen spoustu jedniček, ale také hezké zážitky ve škole, spoustu nových kamarádů a ať je pro ni učení zábavou a jde jí vše s úsměvem.



Denní stacionář pro seniory Chvalčov

Program „AKTIVITY“ na měsíc ŘÍJEN 2014

Setkáváme se každé úterý od 9. 00 hod. do 11.00 hod.

2. 10. První setkání se mimořádně uskuteční ve čtvrtek v 10.00 hod.
Virtuální putování tentokrát za Sv. Václavem do Staré Boleslavi.
O své zážitky se s námi slovem i obrazem podělí paní Karla Studená.
7. 10. **Výtvarný ateliér**, výroba dekorace na stůl
14. 10. **Cvičení pro zdraví** – tentokrát s Vladkou + **dopolední „KAVÁRNIČKA“**
21. 10. **BESEDA O PREVENCI NACHLAZENÍ** s Pharm. Dr. Marií Vylíčilovou z lékárny SALVIA

Program „AKTIVITY“ na měsíc LISTOPAD 2014

Setkáváme se každé úterý od 9. 00 hod. do 11.00 hod.

4. 11. **Výtvarný ateliér** - technika tisk přírodninami - výroba prostírání
11. 11. **Cvičení pro zdraví** – tentokrát s Liduškou + **dopolední „KAVÁRNIČKA“**
18. 11. **Výtvarný ateliér** – ukázka a tvorba adventní vazby s Vendulou Stellovou
25. 11. v 9.30 hod. **ADVENTNÍ KONCERT** žáků ZUŠ Bystřice p.H. pod vedením MgA. Magdy Čáslavové

Pozvěte známé a přátele a přijďte prožít příjemné dopoledne plné aktivity nejen u kávy nebo čaje.

Jak se k nám dostanete?

• Autobusem

tam v 8. 35 hod. od zastávky u Alberta – vystoupíte na zastávce Chvalčov - pošta
zpět v 11. 48 hod. od zastávky Chvalčov - pomník

- **Pěšky nebo na kole** (areál ZŠ Chvalčov)
- **Taxi kontakt:** 605 958 358, 774 687 177

Kontakt: Denní stacionář pro seniory Chvalčov
ul. Školní 798, 768 72 Chvalčov, tel: 573 332 683

Pojďte dál aneb Aktivita ve stacionáři

Program nazvaný Aktivita ve stacionáři chystá od října letošního roku jako novinku pro stálé i nové klienty a další zájemce Denní stacionář pro seniory Chvalčov.

„Chtěli bychom stacionář co nejvíce otevřít veřejnosti a pozvat k občasné návštěvě i aktivní seniory a lidi středního věku,“ říká vedoucí Ingrid Vaculíková. Podle jejích slov se stále ještě úplně nepodařilo vysvětlit lidem, co pojem denní stacionář vlastně znamená a jak se v něm pracuje. Do aktivizačních činností, které stacionář běžně pořádá pro své klienty, chce proto zapojit i veřejnost a přitom vyjít s prostředky, které má k dispozici. „Denní stacionář bude nabízet každý týden v úterý zajímavý program,“ říká Ingrid Vaculíková. „Počítáme s tím, že návštěvy budou do stacionáře docházet nebo dojíždět samostatně. Mohou to být aktivní senioři či lidé středního věku z Bystřice pod Hostýnem, Chvalčova či blízkého okolí, kteří nechtějí jen sedět doma, je jim smutno, chybí jim společenský kontakt. Pokud je v programu něco zajímavého – třeba beseda, výtvarná dílna, cvičení nebo výlet, budou moci přijít a pobýt s námi, nemusí se bát vstoupit. Programy budeme ohlašovat vždy měsíc dopředu (reklamní stojan před pekařstvím Březík, zpravodaj, webové stránky CHARITY a rozhlas). Nechceme zakládat klub, půjde právě jen o aktivitu denního stacionáře pro veřejnost. Ti, kteří se rozhodnou přijít nás navštívit, tu mohou potkat i své vrstevníky, přátele a známé, nemusí se registrovat, nemusí platit žádné příspěvky, na výrobky či pohoštění mohou dobrovolně přispět, případně si uhradit jen jízdné či vstupné na výletech.“ Jak zdůraznila Ingrid Vaculíková, nový program, který už má i své logo, by měl být hlavně společenskou záležitostí a je tvořen v rámci možností charitního stacionáře. Oficiálně byl představen už 26. září 2014 během Dne charity v Bystřici pod Hostýnem. Zajděte na návštěvu.

msch

Prázdninové putování

Během prázdnin se většina z nás vydá na dovolenou nebo alespoň na výlet. A tak jsme ani my ze stacionáře nezaháleli a podnikli jsme několik výletů.

Naším prvním cílem byla obec Rajnochovice, kde nás v Poutním chrámu Narození Panny Marie a sv. Anny přivítal P. Jiří Pospíšil, místní p. farář. Po hezkém přivítání nám nejdříve představil patronku kostela - sv. Annu. Po krátké pobožnosti se zpěvem a litaními jsme byli seznámeni s historií zdejšího kostela i obce. Zajímavě a poutavě nám o tom vyprávěla paní Dobšová z Komárna. Například jsme se dozvěděli, že obec se po svém založení zprvu jmenovala Zálhotí, avšak po roku 1730 se změnil název Rajnochovice. Název je odvozen od příjmení Rajnoch, protože většinu obyvatel obce tvořil rod bači Mikuláše Rajnocha. Obohacení novými informacemi jsme se vydali na „minipout“ ke studánce za kostelem, ke které vede kopec. S plnou chutí a silou jsme se rozhodli dojít až k cíli, kde na nás čekalo osvěžení ze studánky. Zde jsme měli možnost si sdílet první dojmy a nabrat síly na cestu zpět k autům. Příjemným závěrem výletu bylo zastavení na káfičko v místní restauraci Ve Dvoře. Prožili jsme

krásný slunečný den naplněný novými zážitky i vzpomínkami - jedna z klientek nám ukázala místo, kde kdysi stál její rodný dům a podělila se s námi o to, jak se zde žilo v minulosti.

O tom, že ty nejlepší nápady přicházejí samy, nahodile, jsme se přesvědčili v pátek 15. srpna, kdy během ranního setkání padla zmínka o krásně vyzdobeném kostele na Sv. Hostýně ku příležitosti svátku Panny Marie. Všichni s nadšením poslouchali, jaké krásné květy zdobí zdejší baziliku. Ale co si budeme říkat, vidět to na vlastní oči je mnohem lepší. Den nanebevzetí Panny Marie je hlavním svátkem našeho poutního místa. A pokud máme jen malou možnost, nemůžeme chybět při oslavách. A tak jsme neváhali, po okamžitém rozhodnutí nastoupili do aut, zastavili se na místním úřadě pro povolenky a doprovázení



sluníčkem vykukujícím zpoza mraku jsme vyjeli na kopec. Na každé pouti je vždy přítomno mnoho lidí, ale díky dobré organizaci členů Matice Svatohostýnské jsme měli možnost dojet s inv.vozíky k první řadě. Slavnostní mši svatou celebrowanou Mons. Josefem Nuzíkem a prokládanou vystoupením krojovaných dětí z Ostrožské Nové Vsi jsme si opravdu vychutnali. Slovy nelze vyjádřit naše pocity... Díky ohleduplnosti poutníků proběhla i naše zpáteční cesta přeplněným kostelem bez problémů a páteční oběd po návratu byl už jen sladkou tečkou.

Náš poslední srpnový výlet vznikl také náhodou, a to zcela nečekaně při čtení plakátu na Letní Florii v Kroměříži. Jedna z pečovatelek navrhla: „Pojedme na výlet!“ a o dva týdny později jsme jeli. Hned ráno nás potrápilo studené a deštivé počasí. Ale my jako zkušení cestovatelé jsme se nenechali odradit a s plnou parádou jsme vyrazili směr Kroměříž. Tentokrát nás bylo tolik, že nám naše auta nestačila a museli jsme si na přepravu objednat mikrobuse, který nás dopravil téměř před vchod výstaviště.

Počasí se umoudřilo a my už jen postupně sundávali vrstvy oblečení, které jsme ráno pracně oblékali. Rozdělení do skupinek jsme se vydali vstříc stánkům s květinami, domácími potřebami a také občerstvením. Nejvyhledávanějším stánkem byl ten se škvarkovými tyčinkami, které si mnozí z nás dovezli i domů (pokud je po cestě nesnědli). Vedle stánků jsme měli možnost si prohlédnout králíky, husy, holuby, kohouty, ale i slaměného koně se zapřaženou bryčkou, nebo slaměného vola s povozem. A když už nás pobolívaly nohy, byl jasný čas k odpočinku na všude přítomných lavičkách. Po načerpání sil jsme si prohlédli výstavu sukulentů, ze které jsme vstoupili do Kouzelné říše květin. V pavilónu nás čekalo překrásné květinové aranžmá, v kombinaci se zrcadly a obřími motýly. Okouzlení množstvím květů a jejich vůní jsme se vydali k východu, kde jsme si na památku udělali společné foto. Unavení, ale spokojení jsme nastoupili do mikrobuse a vyrazili zpátky na Chvalčov k pozdnímu obědu.

Našemu prázdninovému putování je konec, plní zážitků máme na co vzpomínat a už se začínáme poohlížet po dalších zajímavých místech, která na nás čekají. Tímto všechny srdečně zveme na již druhé „**Virtuální putování**“ **tentokrát za Sv. Václavem do Staré Boleslavi**. O své zážitky se s námi slovem i obrazem podělí paní Karla Studená. Tak 2.10.2014 v 10.00 hod. ve stacionáři pro seniory na Chvalčově!

Za všechny ze stacionáře

Ludmila Kupková

Různé

Oznamujeme, že pravidelná **sběrka pro Diakonii Broumov** se uskuteční v **úterý 14. října 2014 v době od 14.00 do 18.00 hodin v kulturním domě ve Chvalčově**.

- sbírat budeme veškeré oblečení – letní i zimní: dětské, dámské, pánské
- peřiny, deky, příkrývky, záclony
- prádlo, ručníky, utěrky, lůžkoviny
- domácí spotřebiče – menší, mohou být i nefunkční
- hračky, pokud možno kompletní a nepoškozené
- nádobí bílé i černé, skleničky apod.
- obuv – veškerou nepoškozenou
- knihy

Věci prosím jako vždy zabalte do igelitových pytlů či krabic. Sbírky se mohou zúčastnit i občané z jiných obcí nebo města Bystřice pod Hostýnem.

Jménem Diakonie Broumov děkujeme za pomoc potřebným.

Připomínka - stále platí, že máme zájem o vážní lístky o odevzdaném sběru železa a papíru i od jednotlivých občanů. Lístky prosím odevzdávejte v pokladně OÚ. Děkujeme.

AKCE v obci a okolí

Varhanní koncert Pavla Černého

Bystřický kulturní nadační fond společně s Duchovní správou na Svatém Hostýně zve v sobotu 4. října 2014 v 16.00 hodin na VARHANNÍ KONCERT předního českého varhanního virtuóza, profesora Pavla Černého. Koncert se uskuteční v bazilice Nanebevzetí Panny Marie na Svatém Hostýně. Vstupné na koncert je 70 Kč a 50 Kč. Autobus na Svatý Hostýn jede v 15.12 hodin. Odvoz po koncertě zpět do Bystřice pod Hostýnem bude zajištěn.

Týden knihoven

Od pondělí 6. října do pátku 10. října 2014 se uskuteční TÝDEN KNIHOVEN. V tomto termínu se uskuteční zápisné nových čtenářů ZDARMA, prominutí všech upomínek, v dětském oddělení si společně vyrobíme novou záložku do knih a v dospělém oddělení se můžete těšit na kávový a čajový koutek a to nejen v týdnu knihoven.

Taneční škola Nadira

Vicemistryně ČR 2013 Naděžda Tumpachová zve do taneční školy NADIRA. Pravidelné kurzy latinsko-amerických tanců se uskuteční každé úterý od 18.00 hodin, nebo kurzy orientálních tanců od 19.00 hodin v malé tělocvičně ZŠ Bratrství Čechů a Slováků v Bystřici pod Hostýnem. Pro dívky 6 - 16 let připravují taneční hodiny orientálního tance každé úterý od 16.30 hodin v SOS vesničce na Chvalčově. Přihlášky na e-mail: nada.tumpachova@seznam.cz, tel. 776 749 880. Více informací na www.tanec-sveta.webnode.cz

Křest knihy

Městská knihovna Bystřice pod Hostýnem Vás zve na křest knihy Zdeňka Železného "SVĚT JAKO NA DLANI", který se uskuteční ve čtvrtek 9. října 2014 v 17.00 hodin v městské knihovně. Knihu ilustroval Karel Krabat. Více informací na www.knihbph.cz

"Anonymní" ohýbaný nábytek

Národní centrum nábytkového designu zve na výstavu "ANONYMNÍ" OHÝBANÝ NÁBYTEK, která se uskuteční od 10. října do 2. listopadu 2014 ve výstavních prostorech bystřického zámku.

Královská aromaterapie - Cesta k propojení

Královská Oáza Vás zve v sobotu 11. října 2014 na seminář KRÁLOVSKÁ AROMATERAPIE - CESTA K PROPOJENÍ. Přednáška začne v 9.00 hodin v Královské Oáze a povídat si budeme o účincích esenciálních olejů. V neděli 12. října 2014 se uskuteční praktická ukázka ošetření v aromaterapii. Od 9.30 do 12.30 hodin se dozvíte o použití aromaterapeutických preparátů a esenciálních olejů, jak v domácnosti, tak při profesionálním kosmetickém ošetření. Více informací na www.kralovskaoaza.cz

Drakiáda pro všechny kluky a holky

Středisko volného času Včelín pořádá pro všechny kluky a holky DRAKIÁDU, která se uskuteční v neděli 12. října 2014 od 10.00 hodin na kopci Bartovec. Soutěžit budeme o nejdelší dračí let a o nejbarevnějšího ručně vyrobeného draka. Akce se koná za příznivého, větrného, ale ne deštivého počasí. Více informací na www.svcvcelin.cz

Jak na sobě pracovat

Královská Oáza zve na přednášku Zdenky Blechové na téma JAK NA SOBĚ PRACOVAT, která se uskuteční ve čtvrtek 16. října 2014 od 18.00 do 20.00 hodin v Královské Oáze. Na přednášce si budeme povídat o tom, jak můžeme změnit své chování vůči druhým, jak nám mohou pomoci mantry, příroda, jak rozlišit rozumné uvažování od citového, jak velkou sílu mají naše myšlenky. Budeme si povídat o všem, co vás zajímá. Vstupné v předprodeji 250 Kč, na místě 290 Kč. Více informací na www.kralovskaoaza.cz, www.zdenkablechova.cz

Havaj

Městská knihovna Bystřice pod Hostýnem zve na přednášku Václava Špillara na téma HAVAJ, která se uskuteční ve středu 22. října 2014 v 17.00 hodin v Kině Klub Sušil. Václav Špillar společně se svou ženou Vám představí fascinující přírodu, krásy a život Havajských ostrovů. Vstupné je 50 Kč, děti mají vstup zdarma. Více informací na www.knihbph.cz

13. Farmářský jarmark

Středisko volného času Včelín pořádá tradiční Farmářský jarmark s českými potravinářskými produkty a řemeslnou výrobou, který se uskuteční v sobotu 8. listopadu 2014 na Masarykově náměstí v Bystřici pod Hostýnem. Více informací na www.svcvcelin.cz

Adventní inspirace

Obec Chvalčov Vás zve ve dnech 21.–23. listopadu 2014 na předvánoční prodejní výstavu s bohatým kulturním programem a prodejní výstavou s vánoční tematikou. Více informací na www.obec-chvalcov.cz

Vaše příspěvky

PREZIDENTSKÁ NÁVŠTĚVA BYSTRICE POD HOSTÝNEM

Po roce zamířila hlava státu znovu do Zlínského kraje na oficiální návštěvu. Bystřičtí občané tak měli možnost v krátké době podruhé spatřit prezidenta České republiky.

Prezidentská kolona přijela z Valašského Meziříčí do města ve tři hodiny odpoledne. Přesně vymezený čas patřil přivítání ve vile Thonet za zavřenými dveřmi. Mezitím se prostranství před zámečkem zaplnilo lidmi.

Historicky první prezident zvolený referendem vystoupil před dav v dobré náladě. Po zdravici starosty Zdeňka Pánka a krajského hejtmana Stanislava Mišáka promluvil také generální ředitel společnosti TON Milan Dostálík.

Se semtexem na Hostýn?

Miloš Zeman v úvodu vzpomněl svůj loňský pobyt. „Byl jsem u vás ve vyšší nadmořské výšce, tam jsem si všiml větrné elektrárny těsně vedle katedrály. Kdybych měl semtex, odpálil bych to, byl bych sice pro trestný čin zbaven prezidentství a zbytek života bych strávil ve věznici, a přesto by to stálo za to.“

Úvodní drsný komentář byl zároveň poslední jízlivou poznámkou klidného shromáždění. Miloš Zeman se na setkání s občany viditelně připravoval, zmínil se například o Hostýnském Yettym. Starostovi Pánkovi pochválil hospodaření s městským rozpočtem a podotkl, že by obce měly od státu obdržet více finančních prostředků.

Krásné jsou nejen ženy, ale i nábytek.

Veřejnost se dočkala i pověstných zemanovských bonmotů. „Ode dneška je moje nejoblíbenější houpací křeslo z firmy Thonet,“ prohlásil o daru, které mu věnovali





v TONU k sedmdesátým narozeninám. „Nahradí mi staré rozpadající se křeslo na Vysočině. Dostal jsem k němu ještě dva sluhy a vy v Bystřici samozřejmě víte, co to je,“ dodal Zeman. Nezapomněl poblahopřát zaměstnancům „tonetovky,“ protože pracují u nejstarší a nejslavnější firmy. „V mládí jsem si prohlížel časopisy s fotografiemi židle z ohýbaného dřeva, kterou teď vidím na vlastní oči v továrně, kde se dodržuje technologický postup desítky let,“ projevil prezident úctu k tradici.

Ptejte se prezidenta.

V moderované diskuzi dostaly prostor dotazy veřejnosti. Opatrně položená otázka ohledně sociálně nepřizpůsobivých občanů se stočila k problému nezaměstnanosti. „Jedině nové investice vytvoří nové pracovní příležitosti. Politici ovšem protestují a raději si řeknou - dám tak zvané nepřizpůsobivým sociální dávky, aby mě volili, protože investice volební právo nemají,“ odpověděl Zeman. Publikum pobavil dotaz malého chlapce, kterého zajímalo, jaký oběd prezidentovi nejvíce chutná. „Budete se divit, jsou to brambory s máslem a se šnytlíkem, to je jediné jídlo, které zapíjím mlékem,“ přiznala hlava státu.

Běžte k volbám, prosil Zeman.

Závěrem vyzval prezident k účasti v komunálních volbách. „Obětujte půlhodinku času a vyberte dobrého kandidáta, který pro vaši obec už něco udělal, potřebujeme lidi, kteří jsou srdcaři. Pokud nemáte svou práci rádi, vždy ji děláte špatně,“ zakončil prezident diskuzi.

Uvázáním prezidentské stuhy na vlajku města vyvrcholilo setkání s bystřickými občany.

Eva Mikešková

Psycholog – módní trend, nebo nutnost?

Jistě si dobře každý z vás pamatuje scénu z filmu Četník v New Yorku, kde Louise de Funés v roli Cruchota, musí navštívit psycholog potom, co zahlédne svou dceru v New Yorku a domnívá se, že má halucinace. Našinec se u filmu pobaví a psychologa zde bere jako jistý „trend západu“, „výmysl nové doby“. O to je větší překvapení, že psychologové se vyrojili i u nás. Vystudovat tento obor zní velmi zajímavě, přímo lákavě. Dostat se na něj trvá i několik let, katedry psychologie berou jen velmi malý počet uchazečů, kteří musí splnit těžké zkoušky. Přijetí na školu nezaručuje její absolvování. Z mého ročníku se ze čtyřiceti studentů dostalo ke státnicím jen dvacet a u promoce jich bylo sotva patnáct. Přesto je psychologů čím dál více třeba. Dříve se lidé chodili vypovídat panu faráři do kostela, případně se svěřovali členům rodiny či přátelům. Dnešní doba je jiná. Mnoho lidí nevěří v boha, mají strach svěřit se přátelům, jelikož by z jejich neštěstí mohli mít prospěch. Mají náročnou práci, potíže s partnery i dětmi, přibývá obětí trestných činů i útoků. Psycholog supluje rodinu, přátele, víru, ale pomáhá i při vážných potížích,



jako jsou deprese, úzkosti, nespavost či rozvod, pomáhá nevyléčitelně nemocným lidem snášet jejich úděl a poskytuje podporu pozůstalým.

Psychologové do škol

Jako žákyně jsem začala svůj vzdělávací start v naší Základní škole ve Chvalčově. Později jsem přešla do Základní školy Bratrství Čechů a Slováků do Bystřice a svou studijní pout jsem ukončila na Univerzitě Palackého v Olomouci. Ještě jako studentka jsem se do Základní školy v Bystřici pod Hostýnem vrátila, prošla jsem praxí u tamní školní psycholožky a prvně se setkala s nutností školních psychologů v našich vzdělávacích zařízeních. O pár let později jsem na Bratrství zakotvila jako čerstvý a praxí nedotčený psycholog. Tehdejší pan ministr školství prosazoval slogan „psychologové do škol“ a já musela souhlasit s jeho myšlenkou. Brzy jsem byla zasypána žáky, rodinami i spoluprací s místními sociálními pracovníci. Přivykla jsem, že je mou povinností zvládnout až dvacet klientů za den, někdy více. Řešila jsem agresivitu dětí, závislost na počítačích, šikanu i kyberšikanu (útoky přes internet, mobil nebo sociální sítě, velmi častý jev). Pracuji s rodinami, pomáhám asistentům pedagoga, poskytuji metodickou oporu učitelům, chodím do tříd, vedu preventivní programy, pracuji s dětmi v krizi, když jim někdo ublíží, okrade je, jsou svědky autohavárie nebo jim někdo blízký zemře, pracuji s dětmi s dyslexií, poruchou pozornosti či druhem autismu. Paleta povinností školního psychologa je obrovská. A děti tuto pomoc potřebují, neméně i rodiny, které ke mně chodí v hojném počtu.

Kvalita školy souvisí s fungujícím školním poradenským pracovištěm

Školní psycholog není sólový hráč. Je v týmu s dalšími odborníky, s metodikem prevence a výchovným poradcem. Společně vedou školní poradenské pracoviště. Právě toto pracoviště je pro děti velmi důležité a přispívá k dobrému klimatu školy. Naše pracoviště je na vysoké úrovni. Existuje mnoho škol, kde psycholog není a pracoviště vůbec nefunguje. Tyto školy nezaručí žákům takové bezpečí a vzdělávání v přátelské atmosféře, které si zasluhují. Pracoviště pomáhá rodičům, pokud mají podezření, že žák přišel do styku s drogou, byl obětí šikany, poskytuje kariérové poradenství osmým i devátým třídám. Spolupracuje také s logopedickou třídou, která ve škole je. Pracoviště radí rodičům v případech, že žákům nejde učení, i když mu věnují pozornost, když má potíže ve vztazích se spolužáky, bojí se chodit do školy, řeší záškoláctví. Děti mají možnost, v rámci Klubu domácích úkolů, který vede výchovná poradkyně, psát domácí úkoly ve speciální odborně vybavené studovně školy.

Mýlit se je lidské

Z neznámého máme strach, bojíme se vyzkoušet něco nového, což bezesporu školní psycholog je. Mýlit se je lidské. Největším omylem, se kterým se setkávám, je domněnka, že k psychologovi chodí pouze nemocné děti. Opak je pravdou. Vážně nemocné děti či děti s mentální retardací v běžné škole vzdělávány nejsou. V naší škole jsou zdravé a prospívající děti, které, jako všechny lidské bytosti, občas něco trápí. Tím, že vyhledají školního psychologa, případně jiného odborníka ze školního poradenského pracoviště, vyřeší svůj problém. Ve škole se tak v menší míře objeví násilí, krádeže, agresivita či sebepoškozování.

Děti v celé naší republice trápí obdobné potíže, špatné známky, rozvod rodičů, agresivita spolužáka, úmrtí atd. Je jedno, zda je to škola ve Chvalčově, Kroměříži, Chebu nebo Bystřici pod Hostýnem. Škola, ve které je přítomen odborník, těmto dětem lépe pomůže potíže vyřešit a zabráni vzniku násilí či nedorozumění mezi rodiči a učiteli.

Klára Janečková

Informace nejen ke stavbám

K záměru staveb na II. pololetí letošního roku, který byl uveden v červnovém čísle zpravodaje bych rád zveřejnil podrobnosti.

K dnešnímu dni je hotova oprava chodníku v ulici Na kamenci v úseku od hranice katastru po parčík. Zhotovitel MG Construction, cena 243 277,00 Kč. Oprava fasády na budově kabin na fotbalovém hřišti je rovněž hotova, provedla ji stejná firma jako chodník za cenu 108 171,48 Kč + byla opravena spodní izolace a odvodnění za 31 000,00 Kč. Obě stavby byly zadány na základě nabídky více firem. Zprovoznění čerpacího vrtu u vodojemu Na Bystřičkách bylo zadáno přímo firmě SKD stavební Lipník nad Bečvou, která je spravuje obecní vodovod, za nabídkovou cenu 183 722,85 Kč, zde probíhá stavební řízení, povolení může být do konce listopadu.

Na stavbu „Chvalčov-vodovod a kanalizace ul. Poutní“ proběhlo výběrové řízení na dodavatele, které na zakázku provedla firma Ineprojekt Kroměříž. Vítěznou nabídku podala firma MG Construction, s.r.o., se sídlem v Praze, smlouva s cenou 3 197 037,00 Kč je uzavřena, práce budou zahájeny počátkem října. Pokud počasí nedovolí stavbu dokončit v letošním roce, bude zabezpečen průjezd Poutní ulicí a stavba bude dokončena v nejbližším vhodném termínu. Občané v ulici Poutní budou včas informováni o průběhu a případných změnách.

Další stavební akcí je oprava části komunikace v ulici Pod Dubinou. Zde rovněž proběhlo výběrové řízení, jehož vítězem je firma WSAEKO, s.r.o., se sídlem ve Chvalčově za cenu 1 127 238,00 Kč. Stavební práce v současné době probíhají. Zastupitelstvo schválilo rozšíření stavby - prodloužení opravovaného úseku o 40 m a technologické změny vyvolané výrazně neúnosným podlažím v úseku cca 90 m, což představuje navýšení ceny stavby o 272 854,00 Kč. Stavba bude ukončena do 20. října letošního roku. Schválena byla i oprava mostku do ulice Dědina a oprava zpevněné plochy pro kontejnery naproti kaple za 82 tis. Kč.

Byly provedeny nutné opravy komunikací před zimní sezonou tak, aby stav cest co nejméně komplikoval zimní údržbu. Byla odstraněna i vážná havárie na vodovodním potrubí ve škole a několik dalších drobných, většinou havarijních situací na komunikacích a vodovodních rozvodech, vše za cca 200 tis. Kč. Zbývá ještě opravit kříž v ulici Na Kamenci za necelých 43 tis. Kč.

Financování všech zmíněných stavebních akcí je kryto rozpočtem obce.

Na příští rok je v plánu stavba s názvem „Energetické úspory budovy OÚ Chvalčov, což představuje zateplení fasády, půdy a stropů ve sklepech, výměnu starých oken, nový hlavní vstup i boční vchody do budovy. Předběžná cena stavby bude 1 700 000 Kč. Již nyní je přiznána podpora z operačního programu Životní prostředí, Fondu soudržnosti Evropské unie v úhrnné výši 1 103 000,00 Kč.

Zastupitelstvo rovněž schválilo Zprávu o uplatnění územního plánu Chvalčov. Ta je dílčím krokem k schválení změny územního plánu, kterou obec bude pořizovat z důvodu legislativních změn.

Závěrem informace o fungování obce po volbách: Mandát zastupitelstva zaniká s ukončením voleb 11. 10. 2014. Mandát starosty, místostarostky a rady obce trvá do zvolení nového starosty a kompletní nové rady. Volba proběhne na ustavujícím zasedání, nejpозději do 25 dnů od ukončení voleb (10 dnů na protesty, 15 dnů na přípravu).

Všem přeji pěkný podzim a veselou mysl.

Antonín Stodůlka

Jak jsme hledali a našli... Rybníčky na Schwaigrovce

Kde leží paseka a bývalá hájovna Schwaigrovka, většina z nás určitě ví. Málokdo ale ví, že na pasece Schwaigrovce bývaly dřívě rybníčky. Byly to tři menší obdélníkové nádržky vedle sebe, kratší stranou ke svahu, oddělené mezi sebou hrázkou. Každá měla rozměr asi 10x5 metrů, hluboké byly kolem 1 metru, kolem nich se prostíral malý háječek z vrb a olší. V roce 1938 už tam rybníčky byly – snad je nechal vykopat baron Loudon.

Rybníčky byly napájeny vodou ze studánky vyvěrající nad pravým rohem pravého rybníčku (dnes je tam osazena stará skruž), voda z nich vytékala „rygolkem“ – vykopanou příkopkou – do studánky na kraji lesa poblíž hájovny. Hlavní část studánky tvořila vydlabaná část kmene velkého stromu a rozšiřovala se do malé tůňky. Pak voda odtékala ze svahu do potůčku.

Zajímavostí jistě je, že vodu z této dolní studánky, napájené z rybníčků, mnoho let používala rodina i hosté na hájovně. Na pití, na vaření, pro dobytek. Do upravené a udržované tůňky u studánky o průměru asi 1 metr se chodili mýt a osvěžovat i hoši z katolické školy, kteří v hájovně bydleli o prázdninách. Až po mnoha letech si kdosi z nadřazených povšiml, jakou vodu používá hajný s rodinou. V okolí hájovny nechali vyhledat pramen kvalitní vody pro vykopání studny. Kolík, kterým místo označili, však při senoseči sekáči přehlédli a pak jej umístili náhodně kousek stranou. Tak se stalo, že studna byla sice vykopána, dokonce do hloubky přes 10 metrů, ale vody v ní moc nebylo. Zas tedy zbývala jen studánka.

Loni na jaře, než vyrašila tráva a olistily se stromy (abychom dobře rozeznali reliéf louky), jsme se vydali rybníčky a studánku hledat. Paseka dnes vypadá úplně jinak než tehdy. Jiné rozměry, les postoupil, místo kosené louky nálety dřevin a nepořádek po lidech. Prochodili jsme celý prostor pod nynější cestou – a našli jsme je. Dnes jsou to tři plytké výmoly obdélníkového tvaru, les pokročil až k nim, kolem nich je mezi stromky a náletem pár prastarých vyvrácených kmenů. Ty určitě pamatují ony rybníčky v plné kráse, dobu, kdy se nad nimi skláněly mladé olše, na loukách okolo se sušilo seno, kolem hájovny voněl ovocný sad i s kouskem políčka. Šli jsme kolem zaneseného rygolku a po troše námahy jsme našli i tu dolní studánku. Dnes je to jenom její starý, suchý a zanesený pozůstatek, je znatelná i ta tůňka.

Život na Schwaigrovce byl dřívě sice krásný, ale i moc tvrdý. Daleko na nákup, do školy, do práce. Krásná příroda a klid v protikladu cestám sněhem, blátem, v dešti, ve slunečním úpalu. Za každého počasí pěšky do školy na Chvalčov, do práce do Bystřice. Dnes si to neumíme ani představit.

Na hájence trávili v bytě v 1. patře dovolenou letní hosté, např. rodina Starých z Prahy, za rodinou hajného chodili známí a kamarádi dětí – např. pan Pepa Pospíšil, světově uznávaný malíř, malíř Janek Uruba s nemocným synkem, ten byl s rodinou vzdáleně příbuzný.

Hodně jsem o tom slýchala, protože na Schwaigrovce býval hajným můj děda Hudec. Se svou rodinou tam bydlel od roku 1938 do roku 1956. Zažili tam válku, osvobození, roky dobré i horší. Dnes z pamětníků žije jenom moje teta, paní Minksová. Je jí 87 let a na Schwaigrovce prožila roky dětství a mládí. Dodnes na ně moc ráda vzpomíná.

I podle jejích vzpomínek zapsala Irena Hudcová.

Kulturní rubrika

XXII. muklovská pouť na Svatý Hostýn

Jako každou první sobotu v září, tak i letos uspořádala Konfederace politických vězňů ČR a její pobočka v Bystřici pod Hostýnem XXII. muklovskou pouť na Svatý Hostýn. Akce byla jako každoročně věnována památce obětí nacismu a komunismu.

Poutní místa mají svá kouzla. Naši předkové chodívali na poutě většinou pěšky, cestou si poutníci zpívali, nespěchali a těšili se na družná setkání, ale i na požehnání.

V sobotu 6. září 2014 tomu bylo ale jinak. Na Svatý Hostýn směřovaly zájezdové autobusy z Čech, Moravy i Slovenska. Návštěvníci přijeli s pokorou, přijeli poděkovat do poutního chrámu s mnohaletou historií. A přijeli také poprosit. Věřící mnoha generací se pokřizovali při vstupu do chrámu, který byl jako každý rok plně obsazen. Muklovská pouť začala v deset hodin zpívanou mší svatou. Pontifikální mši svatou v bazilice Nanebevzetí Panny Marie celebroidli kardinál Dominik Duka OP, arcibiskup pražský, Michael Josef Pojezdný OPraem, opat strahovský, P. Jiří Šolc SJ, rektor baziliky. Pod klenbou nádherného barokního chrámu sklonilo hodně muklů své hlavy v hluboké pokorě, že jim bylo dopřáno i letos vyslechnout duchaplné kázání a poděkovat za požehnání.



Kladení věnců



Vojenská hudba



Kardinál Dominik Duka

Následovalo kladení kytic a věnců k Památníku KPV ČR, u kterého drželi čestnou stráž příslušníci Hradní stráže. Přišli se poklonit a uctít památku veřejní činitelé, kamarádi z lágrů, rodiny vězněných i náhodní turisté, kteří šli jen tak okolo. Kardinál Dominik Duka, jenž je také členem KPV ČR, v projevu kladl důraz na nutnost seznamování mladé generace s našimi dějinami. Další z hostů, slovenský římsko-katolický kněz Don Anton Srholec - předseda KPV SR, přirovnal komunistické lágry k atomovému reaktoru, kde je nahromaděna obrovská energie, která nemůže ven. Poslanec ČP za TOP 09 Petr Gazdík poděkoval všem politickým vězňům za jejich víru v pravdu. Vystoupil i senátor za KDU-ČSL Jiří Čunek a mimo jiné zdůraznil význam předávání

svědectví o utrpení politických vězňů a zřůdnosti totalitních režimů dalším generacím. Na závěr slavnostního aktu zazněly hymny České a Slovenské republiky v podání vojenské hudby z Olomouce.



Kladení věnců

Po slavnostním aktu pokračovala volná beseda v Jurkovičově sále pod vedením představitelů Ústředí KPV ČR za přítomnosti pozvaných hostů.

Podstata poutě dávné je k ra-dosti bývalých vězňů a vězeňkyň jako za starých časů. Objímali se, radovali ze setkání, poseděli na sluncem ozářeném Hostýně u společného oběda či jen tak na louce. Počasí bylo nádherné, proto mohli projít hezky upravenou křížovou cestu, a taky pobesedovat na lavičkách kolem baziliky. Přijely celé rodiny a je radostné vidět, jak si generace předávají štafetu pouťových tradic. Měla jsem z toho pocit upřímné výchovy k pokoře.

Obě totality, které postihly naše země, nezanechaly stopy jen na místech samotných, ale i na našich duších. Nutno připomenout, že československými komunistickými kriminály prošlo 200 tisíc politických vězňů, z nichž tam 4495 zemřelo a 240 jich bylo ve vykonstruovaných procesech popraveno. Nejvíce zemřelých bylo v lágrech v padesátých letech minulého století.

Slunečními paprsky prozářený den byl svědkem účasti bývalých politických vězňů za "rajchu" i za bolševického režimu. Letošní muklovská pouť na Svatém Hostýně se zapsala do kroniky pořadatelů této tradiční akce ve znamení překrásného indiánského léta.

Nad'a Sedlářová

Socha na Klapinově

Dvoumetrová socha portáše, dílo dřevorezbyře Josefa Biječka z Bystřice pod Hostýnem, stojí od 19. července 2014 na Klapinově. Slavnostně ji odhalili členové Valašského sboru portášského i početní hosté.

Rozhledna Maruška na Trojáku



Metereologickou stanicí na Marušce zpestřuje od tohoto léta dřevěná vyhlídka, která taktně zapadá do krajiny. Rozhledna na rozhraní okresů Vsetín, Zlín a Kroměříž patří obci Hošťálková. Je dílem místních občanů, kteří typizovanou stavbu vytvořili z místních zdrojů vlastními silami. Horizont Hostýnské magistrály, nezalesněný kopec, zdobí 16 m vysoká věž, kterou posvětili společně evangelický i katolický farář. „To je místo, kde se člověk zastaví, čerpá sílu z boží přírody. Valaško je opravdu krásné, požehnáme tomuto božímu dílu společně.“

Hostýnský Yetty

Tak letos to opravdu stálo za to. Ačkoliv celý den jakž takž svítilo sluníčko, sotva jsme se oblékli do pohor a větrovek, nabalili termosky s čajem a nějakou tu pleskačku do kapsy, otřeli prach z baterek a čelovek a vyrazili na zastávku, tak to začalo. Liják jako blázen. Na nebi temno. Žádné protrhávání oblačnosti, nic takového. Přesto jsme se ocitli na Trojáku a přes kapuce a pláštěny identifikovali své známé. Než proběhla registrace, byli jsme durch mokří. Dětem čvachtalo v botech, na skla brýlí bych potřebovala stěrače. Nádherný výhled z hřebenu mezi Trojákem a Bludným byl zahalený do tmavého oparu a člověk byl rád, že viděl na dva kroky před sebe. Ale bylo nám to jedno.

Vládla skvělá nálada, lidi si dělali z deště i sami ze sebe legraci. Za malý zážrak považují, že se hasičům v průtrži podařilo rozdělát a udržet oheň. Zdárně tak mohlo proběhnout očekávané opékání špekáčků. V připraveném stanu se tancovalo, popíjelo, povídalo. Alespoň jsme se tam nemačkali jako loni. I tak nepřízeň počasí neodradila kolem 140 lidí! Moje dcery ve stanu, jak se lidově říká, začaly klepat kosu, a tak jsem přivítala návrh pořadatelů, že pro slabší jedince bude vypraven autobus z Trojáku na Tesák, kde v hospůdce počkáme, než dorazí odvážnější část výpravy. Mokří, unavení, ale veselí jsme se tedy odpojili a vyrazili z Bludného zpátky na Troják. Ti, co absolvovali celou trasu, dorazili špinaví, zablácení, ale také veselí. Celkem se to Yettymu letos moc povedlo. Jsem ráda, že nás děšť



nezaskočil. Alespoň jsem se mohla přesvědčit, že k veselé a dobré náladě není vždy bezpodmínečně nutné sluníčko. Někdy stačí správná parta lidí. Oč větší mokro, o to příjemnější pak bylo žuchnout doma do postele zachumlat se do teplých peřin. Příští rok jdeme zase a už teď si dovolím říct, že za každého počasí.

Jitka Dostálová

Z historie

Tataři pod Hostýnem

(pokračování z knihy Toulky dávnou minulostí podhostýnského kraje)

Když po tomto bez boje přečkaném dnu Tataři znovu zaútočili na chlum, vpadli mezi mě obránci vedeni Vratislavem, a hnali se na nepřitele s takovou udatností, o které bylo v jedné kronice napsáno, že devět Tatarů přicházelo vždy na jednoho křesťana.

Mezi Tatary se roznesla pověst, že mezi českými bojovníky je i Alžběta v přestrojení za rytíře ve stříbrné zbroji. To Pajdara a celé jeho vojsko rozlítlo. Kdo by mohl přinést tu dívku živou svému mocnému vůdci? Džudži div nezešílel a hnál své čety do boje. Pajdar sám bojoval jako smrtonosná hvězda. V zápalu boje Džudži ukázal stříbrného rytíře. To byla ona.

Vratislavův lid, udatně přepadávající nepřitele, byl náhle obklíčen, pronásledován od Tatarů, byl na útěku. Nebyl-li vesměs pobit, to způsobil Pajdarův rozkaz, aby byl život těchto lidí šetřen. Neuposlechnutí znamenalo kruté tresty. Vždyť tu Pajdarovi šlo o Alžbětu. Jak snadno mohla padnout!

Byla to zběsilá honba. Alžběta pohlédla na otce jako uštvaná srna, on na ni s bolem, ve kterém bylo shrnuto vše, co kdy vytrpěl. Utíkal se svým lidem i s Alžbětou, kterou pečlivě střežil. Utíkal ve velkém zmatku a nevěděl kam. Dlouho uháněli do krajiny, když náhle uviděli zase vojsko. Jestliže to byli Tataři, byl všemu konec. "Dcero, máš svou dýku?" "Mám," zazněla krátká odpověď. A zase cválali kupředu. Tu zazněly rohy. Chvála bohu, tamti, to byli naši. Uprchlíci mávali korouhvemi, navzájem zatroubili a vrhali se vstříc bratrům. Prozatím byli zachráněni. Připojili se k těm, kterým velel Jaroslav. Alžběta ho uviděla vpředu s vojáky.

Nastal pravý, Jaroslavem bystře vyhlédnutý okamžik. Jako klínem vrazil do samého srdce tatarského vojska. Nenadále stál tu před samým Pajdarem, zdvihl kopí a vyrazil na něj. Pajdar byl však připraven, ale prudkým nárazem se obě kopí zlomila. A již se blýskaly meče, skočili z koní a hnali se proti sobě. Jaroslavův meč se hluboce vnořil do boku svého soka. Pajdar klesl, jeho zázračná diamanty posázená přilba se mu sesula z jeho lysé hlavy.

Tataři utíkali, křesťané je pronásledovali. Ale oni nemysleli ani na odpor, zahazovali oštěpy a meče. Utíkali. Jaroslav se hnál za nimi se svým vojskem až k hranicím.

Vratislavův voj byl připojen k vojsku českého krále, který se také nacházel na bojišti.

Když byli Tataři vyhnáni, vracel se šťastný a nadšený Jaroslav od moravských hranic k Olomouci. Všude se sbíhal lid a vítal ho. Tak přijel do Olomouce. Tam ho očekával král, objal ho a zasypal ho květinami. Z města se rozléhala hudba, troubení a víření bubnů, volání slávy. Ale on nemyslel na nic než na Alžbětu, hledal ji, ale nenašel. Nikdo mu nemohl dát zprávu o Vratislavovi a Alžbětě, jen o Vneslavu slyšel, že padl. Po určité době se Vratislav s Alžbětou odpojili od svého voje. Šli a dlouho spolu nepromluvili. On myslel na minulé události, ona na svatou Pannu, k níž se modlila. Přinesla svému lidu oběť a ta byla přijata. Tataři byli poraženi.

Chvalčovští zahrádkáři

Slova jsou jako včely, mají med i žihadlo.

Letní prázdniny jsou za námi, rovněž dovolené. Podzim je tu a s ním přichází doba hojnosti, úrody, sklizně a radovánek, či smutek nad úrodou a nad dosaženými výsledky. Příroda nás vždy něčím překvapí. Například v červenci bylo 6 tropických nocí a napršelo 73 l/m². V srpnu byla pouze 1 tropická noc a napršelo 121 l/m². K 19. září napršelo 115 l/m². Pranostika praví „Na dešti v září rolníkům moc záleží.“

Doplňek k Plzáku španělskému v minulém čísle. Několik plátků okurky položte na kus hliníku. Chemická reakce vytvoří vůni, která tyto parazity odpuzuje.

V srpnu jsme dokončovali opravu hydraulického lisu a novou vyzdívku na malém kotli. Také jsme ještě natírali lavice a stoly. V provozovnách začalo moštování 30.8.2014 s velmi malým množstvím ovoce. Vařit povidla jsme začali 3.9.2014 na velkém kotli s 300kg švestek.

FLORA Olomouc probíhala 14.-17. 8. 2014, byli jsme se tam podívat. Ale představovali jsme si to trochu jinak. Mimo hlavní pavilon prodávali pouze krámkaři. Zaujala nás expedice „Horákovy školky“ ing. Dušana Horáka z Bystřice p.H., kde jim byla udělena cena za expozici. Tímto jim srdečně gratulujeme. Mnoho známých z Prostějova, Přerova a dalších měst nám sdělila, že FLORIA Kroměříž je pěknější.

Výstava FLORIA LÉTO Kroměříž proběhla v srpnu. Zde jsme působili ve stánku č. 4 časopisu ZAHŘÁDKÁŘ. Návštěvníky velmi zaujal pavilon A, kde byly květy mečíků a zrcadla v kompozici s květy, motýly, lavičkami a podobně. Velmi také zaujaly potahy a záprahy vyrobené ze slámy - koně, krávy.

Na zámku v Holešově měli holešovští zahrádkáři výstavu při příležitosti dožíněk. Rovněž jsme tuto výstavu navštívili s př. F. Matyášem, J. Pavelcem, J. Pecháčkem. Byla to také pro nás inspirace. Obdivovali jsme hlavně květinovou výzdobu a dekorace.

V září proběhla v Kroměříži okresní konference Českého zahrádkářského svazu za účasti zástupců z 36 základních organizací. Probíhala volba nového územního sdružení a delegáta na celostátní sjezd Českého zahrádkářského svazu.

V pátek 19. 9. 2014 jsme měli tradiční „BURČÁKOVÉ ODPOLEDNE“. Návštěvníci byli spokojeni nejen s burčákem, ale také s chuťovkami z udírný. Rovněž harmonika nám hrála, ale bez zpěvu, a návštěvníci neměli ten správný nátlak. Příště to musíme vylepšit.

Burčák je částečně zkvašený mošt z plodů révy vinné. Obsahuje (dle chuťových buněk) vyvážený a harmonický poměr alkoholu, cukru i kyselin. Jedná se o zajímavý meziprodukt vznikající při výrobě vína. K dispozici svým uživatelům a milovníkům bývá několik dní po začátku kvašení moštu. Ke spotřebě může být podle zákona o vinohradnictví a vinařství nabízen mezi 1. srpnem a 30. listopadem toho roku, kdy vinné hrozny dozrály. Burčák se vyrábí z bílých i modrých hroznů vinné révy. Je oblíben nejen na Moravě, ale i v Čechách, na Slovensku, v Rakousku i Německu.

Nejdůležitější v celém procesu výroby burčáku je správný odhad času v průběhu kvašení.

Ta chvíle se pozná podle toho, že v burčáku nesmí převládat ani sladkost ani trpkost. Jestliže je kvašený mošt spíše sladký, musíme si ještě chvíli počkat, je-li spíše trpký, musíme čekat až do příštího roku, protože tu správnou chvíli jsme prošvihli. Burčák obsahuje mnoho vitamínů, je výživný, podporuje srdeční činnost, zabraňuje nervovým a kožním poruchám...jeho prospěšná činnost pro náš organismus je prostě nepochybná.

V sobotu 20.9.2014 jsme měli stánek v penzionu hotelu HARMONIE, kde byl II. ročník Extreme Nordic Walking Marathonu neboli chůze se sportovními holemi. Samozřejmě byl bohatý doprovodný program zaměřený na děti i dospělé.

Brambory

Nejvšestrannější a zároveň nejpoužívanější příloha k masu, tradiční součást štedrovečerního menu nebo zahušťovadlo. Brambory plní při vaření řadu funkcí a málokdo si bez nich dokáže představit byt' jen nedělní oběd. V domácnosti se ale dají využít i jinak. Zajímá vás jak? Jednou z oblastí, kde dokáží brambory hodně pomoci, je péče o květiny. Ochrání například pokojové rostliny před housenkami. Nikoliv svým složením, ale tím, že nepříjemný hmyz na sebe nalákají a vy je tam budete moci snadno sebrat. Pomáhá i zálivka vodou z vařených brambor. Naopak svými živinami podpoří růst pelargónií. Když do brambory uděláte přiměřeně velkou díru, do ní vsadíte mladý stonek této okrasné rostliny a zasadíte, pelargónie si z brambory vytáhne vše potřebné k bezproblémovému růstu. Podobný postup můžete použít i při aranžování květin. Jen bramboru rozříznete napůl kvůli stabilitě, opět do ní udělejte díry a vsadíte do nich oblíbené květiny. Radost z brambor mohou mít i děti. Když je rozříznete a vykrájíte do nich geometrický tvar nebo zvíře, budete mít razítko, které si děti zamilují. POZOR, na naší výstavě CH.Z. 27.- 29. 9. 2014 si můžete objednat sadbu brambor pro příští rok. Odrůdy budou záležet na schválení RLS.

Jablko patří mezi nejběžnější druhy ovoce nejen ve střední Evropě. Doprovází člověka od prvopočátku lidské historie. Ať už je to plod utržený ze stromu poznání – jako symbol prvního hříchu, či jablko jako prapůvod Trojské války, která vedla až k pádu slavné Tróje, anebo znak královské moci v podobě zlatého jablka.

A jak říká stará lidová moudrost, jedno jablko denně a nebudeme potřebovat léka-

ře. Jsou výborná syrová, tekutá – jako mošt, sušená – křížaly, anebo tepelně upravená – moučnůky.

Kdy jablka sklízet - pokud jablka sklízíme příliš brzy, plody obsahují více škrobu než cukru a jsou kyselá. Naopak pokud sklizeň příliš odkládáme, dužnina změkne a je moučnatá. Jestli je slupka zabarvená tak, jak je to pro ten který druh tohoto ovoce typické, ihned sklízíme.

Proč jíst syrová jablka - aromatické látky, vitamíny, minerální látky, pektin a přírodní látky jako flavonoidy, které organismus chrání před rakovinou, jsou zejména ve vrchní vrstvě dužniny pod slupkou. Surová jablka bychom proto měli jíst co nejčastěji neoloupaná.

Něco z kuriozit

Cibuli, kterou vypěstoval britský farmář, by určitě nechtěla krájet žádná hospodyňka. Vyplakala



by si totiž u toho oči. Rekordní cibule vážila 8,5 kilogramu a vysloužila si tak zápis do Guinnessovy knihy rekordů. Gigantická cibule měří v nejširší části přes 80 centimetrů, vystačila by tak na 50 porcí cibulových kroužků. „Vysadil jsem ji loni v říjnu ve svém skleníku, který je během zimy vytápěný a v létě klimatizovaný. Zároveň jsem tam nainstaloval lampy, které simulují sluneční svit, když se krátí dny nebo když není pěkné počasí,“ prozradil devětačtyřicetiletý farmář Tony Glover.

Největší cibule na světě o 283 gramů překonala svou předchůdkyni, kterou vypěstoval Peter Glazebrook. Glover se už však nechal slyšet, že semínka z ní hodlá zasadit a věří, že příští rok mu vyroste cibule ještě větší a těžší. Máme se na co těšit.

Přírodní lék. Nejvýznamnější látka v cibuli je allicin – přírodní antibiotikum s velice širokým spektrem působení, ničí viry i bakterie. Díky němu má cibule stejné antibakteriální účinky jako česnek. Cibule je bohatým zdrojem kyseliny listové, vitaminů skupiny B, vitamínu C, E a karotenů. Z minerálů obsahuje železo, hořčík, fosfor, síru, zinek, vápník, měď, sodík, jód. V lidovém léčitelství se používá jako přírodní prostředek proti chřipce, rýmě či kašli, je účinná rovněž i při větším zahlenění. Užívá se formou sirupu i šťávy, které se připravují s přírodním hnědým cukrem nebo medem. Z nadrobno nakrájené cibule se mohou přímo inhalovat sirné aromatické látky. Šťáva se dá konzumovat syrová i po uvaření. Cibule působí dezinfekčně a antibioticky i v zažívacím traktu, kde přitom zvyšuje sekreci žaludečních šťáv a posiluje sliznici. Povzbuzuje chuť k jídlu a působí jako sedativum na nervový systém. Látky, které tato zelenina obsahuje, posilují srdce a krevní oběh. Je to jedna z neúčinnějších zelenin při problémech s vysokým krevním tlakem. Díky vysokému obsahu kyseliny listové patří k zeleninám, které výrazně zlepšují náladu a snižují stres.

Český česnek. Na našem trhu jsou k dostání tři kategorie česneku. Česnek českých odrůd vypěstovaný v ČR - to je skutečně ten český česnek. Jedná se o registrované nebo už vyřazené a krajové odrůdy.

Česnek zahraničních odrůd vypěstovaný v ČR - potkáte ho hlavně v obchodních řetězcích, kde bývá označen symbolem původu z ČR. Česnek vypěstovaný v zahraničí - nejčastěji ve Španělsku a Číně, méně často v Argentině nebo Egyptě, někdy i v jiných zemích. V obchodních řetězcích bývá země původu označena správně, ale ne vždy. Není bez zajímavosti, že právě české odrůdy po stránce chuti bývají na mezinárodní úrovni hodnoceny nejlépe. Stroužky španělského česneku nejsou těsně přimknuty k sobě.

Sušení a mytí ořechů. Pokud máte těžko loupatelné ořechy, dají se před sušením omýt. Po sběru a vyloupání je možné omýt ořechů ve vaně naplněné studenou vodou a s pomocí ostrého rýžáku nebo koštěte je zbavíme zbytků nečistot. Nakonec je můžeme vložit na krátkou dobu do 2-3% roztoku osolené vody, kdy po usušení zůstane jejich skořápka světlá. Při převážení je nikdy neukládejte do polyetylenových pytlů, sáčků, tašek, ale použijte pouze děrované (síťované) pytle nebo vzdušné nádoby. Nejlepší je přirozené sušení na vzdušném a suchém místě, v tenké vrstvě na drátěnce na slunci – ideální je přístup vzduchu ze všech stran. V mokrém roce je sušíme v suché místnosti, ve stodole nebo na půdě, kdy může sušení trvat i 3 – 5 týdnů. Při umělém dosoušení by teplota neměla překročit 40°C, proto není vhodné dosoušení na kamnech ani v troubě – jádro hnědne, žlukne nebo se příliš scvrkne. Teprve zcela suché ořechy nasypejte do koše, nebo do síťových pytlů a chraňte je před hlodavci. Plesnivění skořápky při skladování svědčí o nedostatečném usušení, nebo o velké vlhkosti vzduchu ve skladovací místnosti.

A je tady **sklizeň podzimní úrody**. V případě pozdních odrůd ovoce bychom měli pokračovat v přihnojování vápenatými hnojivy – slouží totiž jako prevence proti

fyzilogické skvrnitosti plodů a dalším nemocem. Opakuje se už od června ve čtrnáctidenních intervalech tím, že provedeme postřik na listy. Sklizené plody by měly být zcela zralé, ale pozor – nikoli přežralé.

A jak na to? Například jablka na uskladnění sbíráme zásadně ručně. Při samotném sběru opatrně uchopíme plod a jemně zakroutíme, abychom oddělili stopku od větve. Na ovoci by měly zůstat stopky i po sklizni, předejdeme tak tomu, aby později hnilo, a také zabráníme mechanickému poškození plodů prostřednictvím ostré zlomené stopky. Měli bychom dávat pozor na otláčení plodů při sklizni či manipulaci s nimi. Některé odrůdy (např. Golden Delicious) jsou totiž na otláčení dost citlivé, a tak s nimi zacházíme doslova v rukavičkách. Poškození plodů se záhy projeví ve skladu znehodnocováním.

Třídění plodů po sklizni. Už při sběru bychom měli plody třídit a dělit je na ty, které budeme skladovat dlouhodobě a na ty, u kterých to zjevně nebude možné. Pokud tak neuděláme hned při sklizni v ovocném sadu, měli bychom tak neprodleně učinit co nejdříve, rozhodně však ještě před skladováním ovoce ve skladovacích prostorách. K delšímu skladování vybíráme jen zralé plody optimální velikosti a opravdu zdravé. Menší plody, plody poškozené, příliš velké nebo přežralé uskladníme v samostatných bedýnkách a konzumujeme nebo rychle zpracujeme na kompoty, marmelády, dětské výživy. Skladování vytříděných plodů má také svůj systém. Do bedýnek bychom měli ukládat jen plody jedné odrůdy, na dno nebo do zadních řad v bedýnce ukládáme odrůdy s nejdelším obdobím skladování (Jonathan, Granny Smith), do předních zase umístíme podzimní odrůdy (Gala) a odrůdy, u kterých hrozí, že mohou snáze chytout nemoci.

Místnost, kde bude ovoce uskladněné, ošetříme nejdříve vápnem a přípravky na ochranu a prevenci proti skladovým nemocem. Teplota by tam měla být po celou dobu stejná a neměla by klesnout pod bod mrazu, místnost musí mít dobré větrání.

Vlašské a lískové ořechy sbíráme průběžně ze země a sušíme v bedýnkách na vzdušných a suchých místech. Abychom je mohli uskladnit, je potřeba, aby se z jadérek odpařilo dostatečné množství vody – to zajistí jejich dlouhodobé skladování.

Můžeme skladovat i exotické ovoce, třeba tomel japonský, známý též jako hurma kaki. Na zimu si můžeme nasušit šípky, větší plody jeřabin nebo jim velmi podobné arónie. Z jednoho keře můžeme obrát až 10 kg plodů, které lze ve vhodných podmínkách uskladňovat až 2 měsíce, aniž by utrpěly na jakosti. Produkty z arónie nejsou tak často (jako např. produkty z jahod či jablek) zatíženy plísňovými toxiny. Tento strom má jedlé černé plody, sice s nižším obsahem vitamínu C, ale s množstvím dalších fyziologicky cenných látek. Plody bez semen obsahují až 400 mikrogramů jódu na 100 g. Konzumace ovoce s vyšším obsahem bioflavonoidů je velmi vhodná při vysokém krevním tlaku, stresu, chronických bolestech, zánětech (včetně zápalu plic) a skleróze. Rutin obsažený v plodech se používá k výrobě léčiv.

Přírodní šťáva a plody arónie se doporučují jako léčebný prostředek při arteroskleróze, vysokém krevním tlaku a anacidních gastritidách. Je ověřeno, že šťáva snižuje hladinu cholesterolu v krvi nemocných aterosklerózou. Zvyšuje se rychlost proudění krve, což je vhodné při léčení hypertenze.

Září se nese především ve znamení dozrávání švestek. Pozdní odrůdy tohoto ovoce snesou i krátkodobé skladování, my jsme ale spíše zvyklí plody zpracovávat. Aromatické odrůdy s vyšší cukernatostí a vysokým podílem refraktometrické sušiny jsou určeny především k výrobě kompotů a tradičních švestkových povidel i slivovice.

Velmi pozdní broskve jsou v tomto období velmi žádané, a tak se raději hned čerstvé konzumují.

Už nyní bychom měli myslet na jaro, respektive na to, jak bude naše zahrádka, hlavně okrasná, za pár měsíců vypadat. A v té by neměly při plánování chybět trvalky a cibuloviny, protože kvetou jako první, a to hned na začátku roku až do jara. Mezi takové patří čemeřice (*Helleborus*), která potěší bílými nebo fialovými květy, korunní lístky jsou přeměněny na tzv. nektária, upoutají i jejich listy. Protože nejsou příliš vysoké, je dobré napláňovat si je na okraji záhonu nebo hned vedle chodníků.

Do prvních jarních záhonů se hodí dále kamzičníky (*Doronicum orientale*), primule jarní (prvosenky), srdcovky (*Dicentra spectabilis*), iberky (štěňičník), bergénie nebo hluchavky.

A co v létě? To náš záhon zpestří pupalky, lilie, pivoňky nebo iris (kosatce). Nezbytnou součástí letních záhonů bývá i levandule, třapatka, verbena (sporyš).

A samozřejmě bychom neměli zapomenout na krásy, které jsou nenáročné a krásně voní – floxy. Právě floxy (plaménky) bývají velice oblíbené, snášejí totiž sucho a milují slunce, na sídkách i obrubách záhonů se rozzáří růžové, bílé nebo fialové kvítky už v dubnu. Tato kytky pochází ze Severní Ameriky, do Evropy se dostala v roce 1732 a postupným zušlechťováním především v Německu a ve Francii vznikla řada nových odrůd. Daří se jim ve vlhké, výživné půdě. Pouze při delším suchu je nutná častější závlaha. Množí se na podzim dělením silnějších trsů, ale také kořenovými a vrcholovými řízků na jaře.

V pozdním létě a na podzim by v květinovém záhonu neměla chybět vysoká sasanka japonská (*Anemone japonica*), která kvete až na konci léta a zároveň poměrně dlouho. Tvoří ji husté trsy trojčetných drsných listů a stonky s jasně narůžovělými květy. Můžeme ji kombinovat s jinými podzemními trvalkami, jakými jsou například astry, rozchodníky nebo řetězovka. Na podzim by neměly v zahradě chybět mrazu odolné chryzantémy, které kvetou jako úplně poslední. Říká se jim také rostliny krátkého dne. V Číně si této kytky velmi váží a platí tam za rostlinu, která symbolizuje štěstí. Chryzantéma se také dostala například na japonskou královskou pečeť. Název chryzantéma je řeckého původu a znamená zlatá květina.

V zářijovém čísle ZAHŘÁDKÁŘE vyšla knihovnička „BROSKVE.“ Kdo má předplatné, dostal ji. Na stáncích není.

Zahrádkářské a jiné akce:

- 27.-29. 9. 9-18 hod. CH.Z. Společenská akce „Výstava Chvalčovský podzim“ s objednávkou sadby brambor.
- 2.-5. 10. FLORA Olomouc – podzimní etapa
- 4. 10. Hořovice „Cibulový jarmark Hořovice „
- 9.-12. 10. FLORIA Kroměříž PODZIM
- 28.10. 10.30-13.00 hod. Přednáškový sál Sušák VMP - přednáška a potom exkurze na výstavu do Janíkovy stodoly.
- 11.11. Svatomartinské víno

Pár pranostik:

Touží-li září po rose, bude v říjnu bláta po ose.

Divoké husy na odletu – konec i babímu létu.

Zahrádkáři děkují všem příznivcům, kteří navštěvují naše akce a těší se na další setkání s vámi.

Výbor ZO ČZS

Než zavřete zpravodaj

Veselé zodiakální vyprávění ze života

- 6.00 Panna vstává, ale než se půjde osprchovat, uklidí celou koupelnu, pak vloží kartáček do sterilního sáčku a uklidí jej na skryté místo daleko od ostatních kartáčků.
- 6.15 Kozoroh vstává a vypíná bojler, protože skončil levný tarif.
- 6.20 Vodnář se vydává na ranní jogging.
- 6.30 Váhy a Lev se před zrcadlem přetahují o hydratační krém a gel na vlasy.
- 6.40 Býk snídá Nutelu polévkovou lžící.
- 6.45 Střelec vstává a zapíná bojler.
- 7.00 Rak dělá sendviče, Panna vymačkáva šťávu z čerstvého ovoce. Blíženec je ještě v posteli a na mobilu prochází e-maily, Facebook, Twitter a Instagram.
- 7.05 Štír se dobývá do koupelny, z níž vycházejí uražené Váhy.
- 7.10 Beran vstává a zapíná stopky.
- 7.45 Beran osprchovaný a oblečený běží ze schodů, mává a vypíná stopky.
- 7.15 Býk škrábe lžící po sklenici. Nutela došla.
- 7.20 Váhy a Lev opět bojují před zrcadlem a obdivují svůj vzhled.
- 7.30 Vodnář se sprchuje studenou vodou. Kozoroh opět vypnul bojler.
- 7.40 Všichni odcházejí.
- 7.45 Blíženec se vrací. Zapomněl jeden ze tří mobilů.
- 7.50 Blíženec se opět vrací. Zapomněl peněženku.
- 8.00 Ryba se probouzí a zjišťuje, že ji v bytě zamkli.

Tak co, poznali jste se? Já sebe moc ne, ale rozhodně je to vtipné. Tak se alespoň společně zasmějeme.

Jitka Dostálová

LEVNÉ ODĚVY A BAZÁREK

nově otevřená prodejna v ul. Svornosti 628, vedle trafiky paní Tomanové,
kousek od Obecního úřadu

**otevírací doba: Pondělí, Úterý, Čtvrtek, Pátek 8-10 hod. a 14-17 hod.
Středa 14-17 hod.**

Nabízíme velký výběr dětských oděvů, dámské a pánské oděvy, doplňky.
Hračky a dárkové předměty. Připravujeme pro Vás Dušičkovou vazbu a další.
Přijímáme oděvy do komisioního prodeje.

Více informací v prodejně a na tel. **773 151 211**.

Na Vaši návštěvu se těší Monika Olejníková



Burčákové odpoledne



Jan Matvej – olejomalba

Slovo na konec:

„Starající se o štěstí jiných, nacházíme své vlastní.“

Platón

Obsah

Úvodník	1
Zprávy z obecního úřadu	2
Slovo starosty	4
Matrika	5
Z naší obce - volby 2014	6
Okénko nejen do školy	12
Zprávičky z KCR Domino	13
Zprávy z SOS Vesničky	14
Ze Stacionáře	15
Různé	18
Vaše příspěvky	21
Kulturní rubrika	26
Z historie	30
Chvalčovští zahrádkáři	31
Než zavřete zpravodaj	36

Lavírovaní kresba na přední straně obálky je rekreační zařízení Chata pod Tesákem od pana Karla Bubílka.

Uzávěrka příspěvků do příštího zpravodaje je 25. listopadu 2014. Za obsah článků zodpovídají autoři.

CHVALČOV OZNAMUJE – vydává obec Chvalčov. Zdarma pouze pro občany s trvalým bydlištěm v obci Chvalčov. Vychází šestkrát ročně. Redakční rada: Mgr. Jitka Dostálová, Mgr. Eva Bubílková, Karel Bubílek, Jiřina Skýpalová, Mgr. Alena Konečná. Vytiskl KaS Bystřice pod Hostýnem. Vydavatel: obec Chvalčov, Obfanská 145, 768 72 Chvalčov. Redakce: ludoisova@seznam.cz, tel.: 739 208 969. Ev. číslo: MK ČR E 19521